

M A G Y A R K U R I R

Bécsből, Kedden, Augustus' 21-dikén 1821.

P o r t u g a l l i a.

A' külső dolgokra ügyelő Minister Gróf Barbacena' történetét, mellyet röviden már említettünk, bővebben így írják-le a' Párisi Ujságok a' Lisbonából Julius' 18-dikán indúlt levelek után: —

„Ferreire - Borges, nevű Képviselő a' Cortesek' gyűlésében Jul. 16-dikán formaszérentváló módon elvádolta ezen Ministert, az az, valóságos Vádoló-írást adott-be ellene a' gyűlés' Cancellariájába, melly írásnak foglalatja az, hogy ezen Minister a' Constitúziás Systema ellen fegyvert viselt, 's a' Constitúciónak első fundamentumaira csak nagyon későre 's akkor is csak mintegy kényszerítve esküdött-meg: 's még is most a' külső dolgokra ügyelő ministerséget viseli ezen terhes időkhben; már 12 napja, hogy ezen hivatalában van, és még eddig az idegen Udvarok' Követeiknek, kik a' Lisbonai Udvarnál meghiteleztetve vagynak, azt, hogy a' Király a' Constitúzióra megesküdött, 's hogy ő Felsége a' dolgok' új rendéhez függéssel viseltetik, tisztiképpen meg nem jelentette. — Egy más Képviselő pedig ugyan ezen ülésben 's ugyan ezen Minister ellen felállván, azt mondotta felőlle, hogy az Országlószék' Ujságának megtiltotta az ő engedelmé nélkül a' Király' megérkezésének környüállásairól valamit kihirdetni. — A' gyűlés tehát mind ezekre nézve meghatározta, hogy a' Ministert maga' elejébe hívassa, a' ki azonnal megjelenén,

ezen két kérdéseket intézte hozzá a' gyűlés' Elölülője: — 1) Megjelentette-é a' Lisbonában lakó idegen Követeinek azt, hogy a' Király oda Brasiliából vissza érkezett 's a' Constitúzióra megesküdött? — 2) Igaz-é az, hogy ő megtiltotta az Országlószék' Ujságának, hogy a' Király' megérkezéséről 's a' Constitúzióra lett megesküvéséről, az ő engedelmé nélkül a' maga' Ujságleveleibe semmit be ne tegyen? — A' Minister ezen kérdések között az elsőre azt felelte, hogy az olly Udvarok' itt lévő Ministereinél és Követeinél, kik a' Lisbonai Udvarnál meghiteleztetve vagynak, ezen tárgyról már megtétette a' szükséges tiszti jelentést — a' mi pedig a' második kérdést illeti, ez eránt úgy nyilatkoztatta-ki magát, hogy, mivel ezen Ujság a' maga leveleibe némelykor nagyon gyáva tudósításokat is felvett, tehát ő (a' Minister) szükségesnek találta, ezen Ujságnak olly méltóságot adni, a' melly egy Ministeri Ujsághoz illik. — Az után azt kérdezte Ferreire Borges a' Ministertől, hogy micsoda idegen Követeik vagynak már nállok meghiteleztetve, és kik nincsenek meghiteleztetve? A' Minister úgy felelt: hogy a' Prusszus és Dánus Követeik meghiteleztettek; a' Spanyol Követ csak most adta-be meghitelező levelet; az Orosz, Anglus, és Francia Követeik pedig még semmi meghiteleztetést nem kaptak Udvaraiktól. — Ezzel kivették a' Ministert a' gyűlésből ennek azon Titoknokjai, a' kik által oda bevezetett vala.

A' Királynak Lisbonába lett visszaérkezésétől fogva a' Cortesek' gyűlésének Királyi ő Felsége eránt kimutatott magaviseletéért, általjában, illy békételenkedő eladást adott-ki Párisban Aug. 4-dikén a' Gazette - de - France: —“

A' tegnapi Constitutionel, így szól a' Gazette, felettébb való módon magasztalja a' Portugallus németet azért, hogy miként fogadta a' maga Királyját, 's azt mondja ezen népről: „hogy illy rövid idő alatt mind azokkal a' Politikai „igasságokkal, mellyeket a' tapasztalás a' „szabad Státusokban nemzetiekké tett va- „la, nagyon megestmerkedett. Minden e- „zen Országban kijövő Ujságlevelek ki- „mutatják azt a' nagy elmésséget, mellyel „ezen nemzet bír.“ — Valóban nem tagadhatni, hogy az a' nép, melly a' revolú- zciónak piaczára kiáll, nagyon jól kezdi azt, ha a' maga Királyának még azt az órát is elejébe szabja, a' mellyen néki a' maga Országába lejendő kiszállás megengedtetik; ha őtet arra kényszeríti, hogy azon Constitúzióra megesküdjék, a' melly még meg sincs készülve; ha őtet a' maga barátjaitól, tanácslóiától elválosztja, azért, hogy közte, mint egy egyetlen személyly 's egy revolúziós nemzet között, a' játékot annyival is könnyebbé tegye; — 's a' Portugallus Corteseknek ezen magavisele- te valóban megérdemli, hogy a' Constitu- tionel által magasztaltassék, mert ez, bű- nös is, gyáva is. Gyávaság, ha az ember Constitúzionális Országlást akar megfundálni, a' Királyi méltóságot megtagadni, őtet a' dolgok' természeti folya- matjával ellenkező állapotba helyhezteni, olly állapotba, a' melyhezképpest, vagy a' melly miatt, sem az ő egyenessé- be nem bizhatni, sem az ő gyenge és elnyo- módott állapotjában, a' melyben minden eránta mutatódó hódolás meggyalázó csú-

folódás, eránta egyenességgel viseltetni, lehetetlen. Gyávaság azt kívánni, hogy a' Királyságnak a' maga része kiszabadtas- sák; mivelhogy az az Erő a' tulajdonké- penvaló Ur és Fejedelem, melly a' töb- beknek a' magok részeit kiosztja; és ha a' Király sem nem Ur sem nem Fejede- lem, úgy semmi sem. Gyávaság minden principiumokat annyira megtagadni, hogy magatokat azzal a' jussal birni gondolják, hogy a' Királynak a' maga' részét ki- szabhassátok, és ezt olly csekély módon cselekszitek, hogy ő azt, titkos fentartás nélkül el ne fogadhassa. Ezen utolsó meg- jegyzés pedig Liberális embertől szárho- zott; mert mi ezt L a n j u i n n a i s Urtól köl- tsönöztük. Gyávaság továbbá arra kénsze- ríteni egy Királyt, hogy egy Lejendő Constitúzióra, előre megesküdjék; mert a' józan okosságnak legegységűbb ideáji tanitanak bennünket arra, hogy lehetet- lenség legyen helybehagyni valamit, a' mit nem esmerünk. Arra megeskünni, hogy mindent elfogadunk, a' mit vala- melly gyűlés csinálni fog, annyit tesz, hogy nem csak önn' hasznunkat, hanem önn' ítéletünket is elesküszsük (vagy vi- lágosabban, hogy önn' hasznunk vagy önn' ítéletünk ellen esküszünk - meg); an- nyit tesz, mint a' tanácskozási, követke- zésképpen az Országlási justól, az Or- száglót megfosztani; mert szabad tanács- kozás nélkül semmi Országlás nem gon- doltatható. Az a' gyűlés tehát, melly a' Királytól egy illy esküvést kívánt, őtet egy csupa passivus, szenvedő, álla- potra helyhezette; őtet nem csak Kirá- lyi, hanem emberi méltóságából is kivét- kezette, minthogy megfosztotta azon ha- talomtól, hogy vizsgálódjék, az által, hogy arra kényszerítette, hogy valamit minden feltétel nélkül helybehagyjon. És ha ezen dolog valakinek igen keménynek lenni

látszana, arra kérjük, hogy jegyezze meg, hogy e csikugyan csupa igazság. Nem a mi szavaink hegyetlenek azon Felsőes Személyre nézve, a ki illy kemény próbákra kitétetetik, hanem a Lisboai Cortesek. Az ok azon Monarkha eránt bizonyított magokviselete, a ki szereteti és békességi hajlandósággal tért vissza a maga népének kebelébe, felháborítja az elmét. Mi itt legkissebb tartózkodás nélkül minden egyenes gondolkodású, akár melly Politikai Religióra tartozó embereknek, lelkiismeretjekre apellálunk; e nem olly mód, mint Franciaországban és Angliában a Constitúciónak igaz barátjai, az alattvalók és Országlók között való állapot elrendeltetni jónak tartják, s kívánák. Kérdezzétek meg a Pitt' és Burke' árnyékaikat, és a Parlamentumnak minden nagy embereit, és meg fogjátok hallani, hogy micsoda ítéletet fognak ok mondani a Lisboai Corteseknek elmésségéről s micsoda nevet fognak annak adni. ~~Tinnessek~~ a világon találtató minden nyelvekben olly szavak, mellyek által a Királyra nézve a Lisboai Cortesek által behozatott dolgok' állapotját ki lehetne fejezni; mert minden nyelvekben, Királynak lenni annyit tesz, mint parancsolni (egy vagy más módon), nem pedig vakon engedelmessé válni; Király lenni, azt teszi, hogy valamelly népen országlani, nem pedig annak országlása alatt lenni; Fejedelem lenni pedig nem azt teszi, hogy a mások akaratja alatt lenni, hanem másoknál feljebb állani, felsőbb lenni. A Portugalliai Liberálisok által behozatott Országlási Egygyesület tehát, egyáltalában ellenkezik a természettel. Ok a Királyt és a Népet, csudálatos, erőszakos, következhéppen azzal a bizodalommal és szeretettel, melynek minnyájoknak egymás eránt fennálló körülállásaikban uralkodni kel-

lene, egészszen ellenkező állapotba helyeztették. A dolgoknak illy állapotja nem azt bizonyítja, hogy Portugalliában valamelly szerencsés kifejtődések adták volna magokat elé a dolgokban; a társaságok tökéletesülése, s a népeknek boldogittatása semmi elemegetelest nem várhatnak a dolgoknak illy hibás s illy esztelen összealkotásától; ezen Országtól minden nemes ember, minden szabadság barátja, úgy elfordítja szemét, mind az undokságokkal tellyes cselekedeteitől el szokta fordítani. Ezen nemzet mostanában nagyon szomorú nézőjatek gyanánt szolgál másoknak a világ' theatromán; a tanító resultatumok pedig későbbre fognak következni. —

A Constitutionel (így folytatja szavait a Gazette), azon Czikkelyt, a melly nekünk ezen eszmélődésekre alkalmatosságot szolgáltatott, ekképpen rakeszti-be: —

„Ez a derék Fejedelem, csak szívének ~~szavaira~~ az igazság' szavaira halgatván, örömmel elfogadá azon Constitutiont, a melly mostanában fog vitatás alá vétettetni; s a (Portugallus) nemzet' sorában elől állván megerősítette és elősegélli minden kezébe adattatott Constitution eszközök által azon intézeteket, mellyeket a Portugallus Törvényhozók a Király' boldogságára nézve megtehettek.“

Valóban nem tudhatjuk (ezek a Gazette' eszmélődésének utolsó szavai), mi az ingerlőbb és boszszantóbb a Constitutionelnek ezen kifejezéseiben: azon Fejedelem' dicsértésébéli keserű Ironia-e, a ki minden autoritásától megfosztatott; vagy pedig azok a nagy hazugságok, mellyek a felhozott periódusnak minden kifejezéseiben találatnak. Hamisság, hogy a Portugalliai Király az igazság' szavára halgatott volna, akkor, miden a Portugalliai

Constitúciónak igazságtalan és tyrannusi előfundamentumait elfogadta; ő ekkor csak az erőszak szavaira halgatott. Hamisság, hogy ő a' jövendőbeli Constitúziót örömmel fogadta volna el; örömmel csak azt fogadja-el az ember, a' mit jónak lenni megesmér; és az a' mód, a' mint magokat a' Cortesek eddig a' Királyt elérték, nem sok jó jövendőt ígér néki illy kútfőből. Hamisság, hogy ő az ezen Constitúzióra lett megesküvéskor a' nemzet sorában elől állott volna. Sőt ellenben csak a' revolúciónak székeréhez lánczolta magát, a' nélkül, hogy valamely Hatalmasság által vezéreltethetne, vagy onnét hátra vonattathatna. Hamisság továbbá az is, hogy a' Király, a' Cortesek által elévettetett minden intézeteket, minden kezében lévő Constitúziós eszközök által elősegéll; mert nem hagyott a' Constitúzió az ő kezébe telyességgel semmi efféle eszközöket. Hamisság végezetre, hogy mind ezek az intézetek a' Királynak bontogatására nézve tétetettek volna; ezek mind ő ellene intéztettek; mind ezek az ő mindentől lejendő megfosztatására 's az ő meggyengítettetésére czéloznak. Egy Királynak, ki már bizonyos tekintetben minden autoritássától megfosztatott, azt mondani: Hogy ez az ő jóvára történik — egy olly gyáva csufolódás, melytől még az útonálló tolvaj is megkiméli legalább azt a' szegény útast, a' hit már minden vagyonától megfosztott.

Nagy Britannia és Irlandia.

A' Londoni Ministeri Kurirban ezek találatnak a' Királynéről: — A' Királyné ugyan még meg nem halt, de jobbulás nélkül beteg. Belső részeinek gyuladás által követtetett megdugulása miatt szenved. A' betegségéről Augustus' 4-dikén délben

kiadatott (és így a' legújabb) Orvosi jelentés e' volt: „Királyné ő Felsége ma reggeli 6 órától fogva mély álomba' merült; betegsége symptomáji, most is mind azok, a' mellyek eleintén voltak.“ — Most estve (ez a' tudósítás estve indúlt) ő Felségének ismét halálát hirdetik, de mi ezért még most nem vállalhatunk kezességet. Doktor Lushington (az a' törvényes személy, a' ki ma el nem távozott az ő Felsége' szobájából) most estve egy irást mutatott elé a' Fő Cancelláriusnál, a' melly szerént semmi remenség nem volt ő Felségének életben lehető megtartathatásához. Négy leg-híresebb Orvos Doktorok gyógyítják ő Felségét, kiknek neveik: Maton, Wawren, Holland, Ainslie, a' kik el nem távoznak ágya mellől. Aug. 3-dikán 4-szeri érvágás által 66 unciányi véret bocsátották -ki; heves ferdőkben is feresztették; 's végre eleven kényesőt is adtak-bé, a' melly leg utolsó orvosság az illy nemű nyavalyában, de semmi kívánt következtét nem szemlélték. Mikor megmondták a' Királynénak, hogy halálos veszedelemben forog élete, minden megháborodás nélkül halgatta. Mindenben az Orvosi Kar' rendelési alá adta ugyan magát, hanem egyszersmind megmondta az Orvosoknak, hogy maga már minden orvosi segédelmet sikeretlennek tart.“

A' következőket is ezen Ministeri Kurir írja: — Midőn a' Király a' maga Irlandiába lett evezéseközben a' Spitheadi kikötőhely' öblibe megérkezvén, azon Kameel nevű szállító hajóra, melly a' Bonaparte' Udvarnokjait Szent Hona szigetéről oda hozta, Keppel nevű Camerariusát 's még néhány bizott embereit által küldvén, Gróf Bertradrénak 's a' több útasoknak egészsége felől nagy lebecsátkozással tudakozást tétetett — 's azután a' Portsmouthi Kommandáns 12 evező - lapátos

csajkján a Bonapartéhoz tartozott minden elékelőbb személyek a szárazra kiszállítottak, s az ott készen várakozó szekerekre ülván, a Szent György nevű vendégfogadóba vitették, a hol Admirális Whitshead s a Felesége, több más tengeri tisztekkel együtt, kik közt olyanok is találattak, kik az ő Szent Honára lett szállítatásokkor velük együtt a Northumberland nevű lineahajón voltak, látogatásokra mentek. Az útasok mind mélyly gyászban vagynak; Gróf Bertrand nagyon kedvelten. Az ő felesége azon füzfának, melly alatt Bonaparte eltemetve fekszik, néhány ágait, nagy fazakakba, mellyek ugyan azon füzfa alól vétetett földel töltettek meg, plántálván, s ezek mind megfogaván, elhozta.

Az Irlandiai Ujságlevelek azon készületeknek leírásával voltak tele, mellyek ott mindenütt a Királynak fogadtatására készítettnek. Mindenütt írták a készü- tetésre való szerencsélteséseket is. A Dublini Universitas olly vendégséggel készült megtisztelni ő Felségét, melly a maga fényessége által minden eddig látott vendégségeket feljül muljon. Julius 30. di- hán az egész Protestánsokból és Catholicusokból álló Dublini közönség öszszegyü- lekezvén azt határozta, hogy ő is egy nagy vendégség által tisztelje meg a Királyi Felséget, s hogy a vendégségnek elintézésére 30 Czerimoniamesterek nevez- tessenek ki, még pedig olly intézettel, hogy a 15 Protestánsokat a Catholicus s a 15 Catholicusokat a Protestans Polgárok nevezzék ki.

Lincolnban a salak-nép rút dolgot követett el a koronázás napjának estvé- jén; azon házba, hol a város elékelő polgárai vendégeskedtek, berontott, s a Polgármesternével együtt sok elékelő asz- szonyságokkal ocsmányúl bánt, úgy hogy

vége a csendességnek helyreállíttathatá- sa végett a támozási Aktát fel kellett ol- vastatni, s fegyveres erőt kellett oda hi- vattatni. —

A Királynak Irlandiába lett útnakín- dúlása előtt Esterhazy ő Herczegsége ven- dégséget adván, abban a Király, a Yorki Herczeg és Wellington, Austriai Feldmar- schalli formaruhában jelentek meg.

Az Observer nevű Ujság arra a sze- rencsés gondolatra jutott, hogy a koroná- zási cerimoniákat réz-metsetekkel és min- den ott eléfordult környüállásokkal adja- ki. Két sűrű árkusra telt a munka, s két réz-metset találtak mellette — és hogy melly kapsi volt, meg lehet abból itélni, hogy 54,750 exemplárt avvagy 109,500 árkust adott el belőlle, árkussát 12 garas- nál valamicskével drágábban adván. Az Országlószéknek is nagy hasznót hajtott belőlle, minthogy 1825 font Sterlinget ~~(ezekből 2000 forintot)~~ kellett a papi- rosoknak megstenpeleztetéséért fizetni; 219 Rizma papiros ment fel a munkára.

A Tunisi Dey nem régen, talám ta- valy, egy nyostény Oroszlányt küldött az Ánglus Országlószéknek ajándékba, melly az Exeteri vadás kertben tartatik és arról nevezetes, hogy a napokban megfijadz- ván négy köjköt vetett.

Azon személyeknek neveik, a kik Sz. Hona szigetén a Bonaparte Napoleon Udvarát tették s most onnét Európába vissza érkeztek, ezek: Gróf Bertrand és Bertrandné, s gyermekeik; Gróf Moutho- lon; Professor Automarchi; Péter Vigno- li; Marchand, Komornyik; Novarez és Novarezné; S. Denys és S. Denysné; Ar- chambauld Lovászegény; Pierron első Há- zi-Udvarmester; Courreau második Há- zi-Udvarmester; Bongé István a Gróf Ber- trand szolgája; Chandellier, Szakács; két Chinai Szakácsok; Nichol, Oberster.

Mint ritkaság megérdemlette az Anglus levelekben a megemlítést, hogy Alsó-Kanadában Quebecktől nem messze Jun. 12-dikén olly menydörgés volt, 's a' jég olly nagyon hullott, hogy az ott közel, Montmerenci és Chaudiere nevű folyókban találtató vizeséseknek rettentő zugásaikat nem lehetett hallani; 17 lóth nehézségű jégdarabok hullottak, 's az Abrahám nevű nagy térséget jégmezővé változtatták.

(Montmerenci nevű víz, 50 lábnyom szélességű 's 220 magosságú víz-esést formál, 's úgy öszszetörök az esés által, hogy alatt egy örökkévaló hózivatarnek látszik lenni — Chaudiere pedig 230 lábnyom szélességgel és 100 lábnyom magosságról esik lefelé. — Ezen Abrahám nevű térség arról nevezetes, hogy 1759-ben Sept. 13-kán itt esett-el a' Wolf nevű híres Anglus Generális.)

Belgium.

A' Belgiumi Ujságok szerint nyolcz Camarás Urak, kik minnyásjan az úgy nevezett Közönséges Rendek' gyűlése (a' Törvényhozó gyűlés') tagjai lévén, azon vetekedésekben, mellyek mostanság ezen gyűlésben eléfordultak, az új finanziaai Systemának bevételtetése ellen voksoltak, Camerariusi hivataljoktól felfüggesztetvén, ez nékiek illy jelentés által adatott tudtokra: „Egy, e' hónap' (Jul.) 16-dikán költ Királyi rendelés szerént, 's Király ö Felségének meghatározott parancsolatjára, szerencsém van Uram, arról tudósítani az Urat, hogy mostanság, továbbati rendelésig; az Urnak nem szabad az Udvarnál szolgálatot tenni.“

A' Stevenottéra, a' Vrai-Liberal' Redaktorára, a' Brüsszeli Esküdtek' ítélőszéke Jul. 31-dikén olly ítéletet mondott, hogy 500 Frank birságot fizessen 's a' tör-

vénykezési költséget is megfizesse. A' bűn, mellyel a' Státus' Prokurátora által vádoltatott, abban állott, hogy nem régen, midőn a' támodás' csiráji egész Európában felelevenülni kezdtek vala, ö is a' támodásnak gerjesztésére czélzott volna.

Hannovera.

Innét ekképpen irtak Aug. 8-dikáról: „A' mi Kegyelmes Királyunk, a' ki Londonból Jul. 31-dikén Irlandia felé útnak indúlt, Aug. 8-dikán Dublinba érkezik, ott 29-dikig akar maradni, Sept. 4-dikére Londonba vissza akar érkezni, 's 10-dikben ismét útnak indul, hogy egy látogatás által a' Hannoverai lakosok' obajtásának is eleget tegyen. Útját Brüsszelen és Frankfurton által veszi, 's 26-dikban ide érkezik.

Morziégia.

A' Király Julius' 29-dikén estvéli 6 órákor megérkezett és bemeneteli pompát tartott Christiania városába. Azon 6000 fegyveres emberek, kik itt ezen alkalmatosságra lógert formáltak, kettős sorba állottak, a' melly közt a' bemenetel esett. A' Királyi kastélyban a' Státustanács' tagjai 's az egyéb fő tisztviselők fogadták ö Felségét. — Julius' 30-dikán a' Státustanács 's egyéb Udvarnokok által körülvettelve a' Storhíng et fogadtá a' Király, a' melly in corpore, egész sereggel, jelent-meg ö Felsége előtt. Az Elölőlo beszédet intézett ö Felségéhez, a' ki arra maga felelt. Váloszában ezen kifejezéseket jegyzették-meg: „Észak' népei soha sem köszöntöttek egy Fejedelmet is Jó nevezettel, a' ki erőtelen volt; és egy gyenge 's felelmes Princznek zászlóji alatt, a' fegyveres sergek bizodalommal soha se mar-

schiroztak az ellenség felé.“ — „Legyenek bizonyosok Uraságtok affelől, hogy az én boldogságom Norvégiának boldogságától elválhatatlan.“

(Ezen szó, Thing, régi nevezete Norvégiában minden olly nagy gyűlésnek, a hol törvények készíttetnek, Királyok választanak, 's had és békesség határozatnak 's t. Stor pedig nagyot, felségest tesz'. Innét Storlingnek nevezik Norvégiában még most is az Ország' Rendjeinek gyűlését, mint legfelsőbb gyűlést.)

Spanyol Ország.

Páter Zaldivárnak olly nagyon pártját fogják a falukon, hogy még eddig semmi iparkodás által kézre nem keríthették az ellene kiküldetett fegyveresek, pedig azt, hogy ő és a társai, ámbár egy időtől fogva csendesen láttattak viselni magokat, ezen csendesség ideje alatt sem veszteglettek, mutatja az, hogy azon sereg, mellyek az anti-revolúziós embereknek üldözéséből Cordovába visszahivatattak vala, Julius' 22-dikén estvéli 5 órakor hirtelen ismét parancsolatok kaptak, hogy a támadók üldözésére haladék nélkül induljanak ki.

A híres Abbate Minuchini Nápolyból Madridba érkezett, hol ötöt a Barátok 's Atyafiak (Bruderek), mint első azok közzül, kik a magok hazájokban a revolúzió zászlóját felemelték vala, nagy elragadtatással fogadták. — Pepe Wilhelm pedig elútozott Madridból Lisbonába. Újában a Portugallus szelen 5 úti tolvajok megtámolták 's minden pénzétől megfosztották: hanem meghatározták a Portugallus Cortesek, hogy segedelemmel viseltessenek hozzá, 's kárát is vissza fordítsák.

Francia Ország.

A Párisból Augustus' 10-dikén indult Ujságlevelek szerént, az Angliai Királyné 7-dikben estvéli 10 órakor meghalálozott.

Pruszia.

Azon Egygyezést, melly a Pápa és Pruszia között az utolsónak Státusaiban helyreállítandó Érsekségekre 's Püspökségekre nézve már megerősített, közlik a közönséges levelek. Niebuhr Titkos Státustanácsos Ur küldetett volt Berlinből Romába, 's ő intézte vala el eleintén azon Alkut, mellyet Státus-Cancellarius Hardenberg Herceg az után, Romában való tartózkodása alatt végre hajtott, 's a mellyet a Király is egész kiterjedésében megerősített. Ezen Alkúnak foglalatja szerént a Pruszsziai Státusokban két Érsekség 's hat Püspökség állittatnak fel, úgy mint: a napnyugotra fekvő tartományokra nézve a Koloniai Érsekség a Münsteri, Trieri, és Paderbornai Püspökségekkel, 's a napkeletiekben a Gnéseni 's Poseni Érsekség a Breszlai, Ermlandi és Kulmi Püspökségekkel. A mi az Érsekek, Püspökök, Káptalanok, 's Püspöki tisztek jövedelmeit illeti, ezeránt is gondoskodott Király ö Felsége, 's erről való akaratját illy kegyelmes kifejezések által méltóztatott kinyilatkoztatni: „Azt akarom, hogy illendő, nem mértékfelettváló, de nem is fősvény gondoskodás legyen reájok.“ — Ehezképpent a két Érseknek 's a Breszlai Püspöknek esztendőnként 12,000 Rénusi Thallérok rendeltettek — 's a többi Püspököknek Normaszereént való jövedelmeik, szabad lakáson kívül, 8000 R. Thallérokra határoztattak. Ehezképpent való mérsékléssel intéztetettel a több fő papoknak, Felszentelt Püspö-

... ezenemelyeken jövedelme is. A Káptalanok állanak: Praepostból, Dékányból, részint 8-részint 10 Valóságos, 's 4 vagy 6 Honorarius tagokból, kik mellé 8 Vikáriusok adattatnak, 's a' Püspöki Egyházakhoz tartozó Szolgákból. A' Praelátusok jövedelme 2000 R. Thallértól fogva lefelé 1400-zig, a' Kánonok Uraké 1200-tól fogva lefelé 800-zig határozottatott. Ezekről alól vagynak a' Honorarius Kánonokok 's Vikáriusok. A' papi fizetésekre mind ingatlan jószágjövödelmek szabattattak-ki.

A' maga Romában lévő Követjét Titkos Tanácsos Niebuh Urat a' tölgyfa-leveles második Classisú Veres Sas Rendczimerrel ajándékozta-meg a' Pruszsus Király.

Ugyan ezen Királyi Felség az itt következő Austriai, szép érdemekkel ékeskedő, fő rangú Tiszt Urakat is Rendczimerrel tisztelte-meg, úgy mint: Lovasság Generálisát Báró Frimont Urat a' Veres Sas első Classisú, General Májor Geppert Urat ugyan azon Rendnek második Classisú, Hrabowszky és Saalhausen Oberster Urakat, 's a' Lovasság Generálisát Báró Frimont Ur Szárny-Adjutánsát Májor Gróf Bellegarde Urat, a' Katonai Érdem-Rendczimerrel.

B é c s.

Itt csak nem példátlan égi háborút értünk e' hónap' 13-dikára virradó éjjel. Már estvéli 10-zedfél órakor elborították vala a' fejünk felett lévő levegőt a' rettenő setét fellegek, a' mellyek délről emelkedtek-fel; de a' mellyek nem soká elenyésztek — hanem éjféli tájban másod

... több fellegetek borították. el a' városunk felett lévő levegőt, a' mellyekből végezetre egy óra után valami egy fertállal oly kettős csattanás jött-ki, a' millyenre az itt most élő emberek nem emlékeznek, 's az égi tűz, mind kétszeri megvillámlásra a' Schottenfeld nevű külső városban lévő Sz. Lőrincz templomára szállott-le. Az első a' harangozóház' ablaka alatt a' toronyház' ablakán mennybe, mint hozzá lehet vetni, a' templom vasajtójánál enyészett-el a' folyasónak külömbkülömb részeiben való tekervényes futkosás után. Sokkal veszedelmesebb úton futkosott a' csak kevés szempillantatok múlva a' másik után következett vilámlásnak beütése, minthogy a' Plébánusnak a' templom' falával éppen összezeéró házának fedelén ütött-be, 's minekutánna a' papi ház' ablakát 's a' szobában sok üveg (fedő) harangokat 's gipsz képeket összetört, egy könyves almáriumot szeszaggatott, 's a' szoba' pädimentumát a' szobában ráfáltató minden holmikat, azzal a' vakolással, mellyet maga (ezen menkö) a' szoba' boltzatjáról levert, befedte, végre a' szobában okozott puska-por gözzel a' Plébánus Urat csak nem megfullasztotta, a' melly gyaníthatóképpen csak azért nem történt-meg, hogy a' Tisztelt Ur olly elmehéli jelenlévőséggel birt, hogy a' folyasóra kiszolgáló szobaajtót hirtelenséggel kinyitotta 's az által a' göznek útát csinált, ezen házból a' hátulsó ablakon ki a' házi csengetjü drótján végig, 's végre a' pinczébe vette-le az útját a' menykö, a' hol elenyészett. A' Plébánuson külömbben semmi sérelmet nem ejtett.

Redaktor: Pánczél Dániel. Nyomtatja Nemes Hirschfeldi Stöckholzer Felix.
(Am rothen Thurm im Müller'schen Kunst-Gallerie-Gebäude Nro. 648).